

Rehberli Yazma Tekniği

DERLEME MAKALESİ

Kader YENİÇERİ TUNA¹, Banu ÖZDEMİR²

1 Doktora Öğrencisi, Milli Eğitim Bakanlığı, Türkçe Öğretmenliği, kader.yeniceri.tuna@ogr.dpu.edu.tr ORCID: 0009-0000-7604-8578

2 Doç. Dr. Banu Özdemir, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, banu.ozdemir@dpu.edu.tr ORCID: 0000-0002-4298-8569

Gönderilme Tarihi: 19.10.2024 Kabul Tarihi: 22.04.2025 DOI: 10.37669/milliegitim.1570499

Atıf: “Yeniçeri-Tuna, K., ve Özdemir, B. (2025). Rehberli yazma tekniği. *Millî Eğitim*, 54(247), 1833-1858. DOI: 10.37669/milliegitim.1570499”

Öz

Yazma eğitiminde yöntem, teknik ve strateji öğretimi, öğrencilerin etkili ve bilinçli bir şekilde iletişim kurmalarını, düşüncelerini organize etmelerini ve kendilerini yazılı olarak ifade etmelerini sağlamada kritik bir role sahiptir. Bu öğretim, öğrencilerin yazma sürecini anlamalarını ve kavramalarını sağlar. Yöntem, teknik ve strateji öğretimi öğrencilere yazma becerilerini adım adım geliştirmeleri için rehberlik eder ve onları yazma sürecinin farklı aşamalarında etkili bir şekilde yönlendirir. Dolayısıyla yazma eğitiminde yöntem, teknik ve strateji öğretimi öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına uygun olarak özelleştirilebilen bir öğrenme ortamı oluşturarak onları yazılı iletişimde başarılı ve güvenli bireyler haline getirme potansiyeli taşır. Yeni yöntem, teknik ve stratejilerin öğretilmesi yazma eğitiminin gelişmesine katkı sağlamaktadır. Bu makalenin genel amacı, rehberli yazma tekniğini detaylı bir şekilde açıklamak, tanıtmak ve öğretmenlere öğrencilerin yazma becerilerini güçlendirmeleri için tekniğin nasıl kullanılabileceğini göstermektir. Bu bağlamda makalede rehberli yazma tekniğini ve bu tekniğin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirme ve yönlendirme konusundaki rolü ele alınmaktadır. Yazarlar tarafından farklı tanımlamalar ve açıklamalarla rehberli yazmanın çeşitli yönleri açıklanmıştır.

Anahtar kelimeler: yazma eğitimi, yöntem, rehberli yazma

Guided Writing Technique

REVIEW ARTICLE

Abstract

Teaching methods, techniques and strategies in writing instruction has a critical role in enabling students to communicate effectively and consciously, organize their thoughts and express themselves in writing. This teaching enables students to understand and grasp the writing process. Teaching methods, techniques and strategies guides students to develop their writing skills step by step and effectively guides them through the different stages of the writing process. Therefore, teaching methods, techniques and strategies in writing education has the potential to create a learning environment that can be customized in accordance with the individual needs of students and to make them successful and confident individuals in written communication. Teaching new methods, techniques and strategies contributes to the development of writing education. The overall aim of this article is to explain and introduce the Guided writing technique in detail and to show teachers how it can be used to strengthen students' writing skills. In this context, the article discusses the Guided writing technique and its role in developing and guiding students' writing skills. Various aspects of guided writing have been explained by authors through different definitions and descriptions.

Keywords: writing instruction, method, guided writing

Giriş

Yazma becerisi, sadece dil bilgisine dayalı birikimi değil aynı zamanda düşünme becerilerini de içeren bir süreç olarak görölmektedir. Bu nedenle yazma, bireysel ifadenin ötesinde etkileşimsel ve kültürel bir boyut içermektedir. Yazma, yalnızca bireysel bir etkinlik olmanın ötesinde, etkileşimsel ve sosyal boyutlar içeren, aynı zamanda kültürel değeri yansıtan çok yönlü bir dil becerisidir (Yaylı, 2011). Bu süreçte birey, duygu, düşünce, hayal, yaşantı ve tasarımlarını yazılı biçimde ifade eder (Göçer, 2016). Diğer yandan yazma, anlamların harf adı verilen semboller aracılığıyla kodlanması yoluyla gerçekleştirilen karmaşık bir bilişsel süreçtir (Karadağ ve Maden, 2013, s. 265). Bu bağlamda yazma, bireysel anlatımın ötesine geçerek, toplumsal iletişimi ve kültürel aktarımı mümkün kılan bir araç olarak da değerlendirilmektedir. Alan yazında yer alan tanımlar incelendiğinde, yazmanın insanların iç dünyalarını ifade etme, düşüncelerini derinleştirmesine, duygularını yazılı biçimde ifade etmesine ve başkalarıyla yazılı iletişim kurmasına olanak tanıyan çok boyutlu bir beceri olduğu görölmektedir. Bu yönüyle yazma, yalnızca dil bilgisine dayalı bir bilgi birikimi ile değil, aynı zamanda üst düzey düşünme, planlama, yorumlama ve üretme becerilerini de içeren karmaşık bir süreçtir. Öğrenciler açısından olduğu kadar, yazma öğretimi konusunda yeterli donanımına sahip olmayan öğretmenler açısından da zorlayıcı bir beceri olarak öne çıkmaktadır.

Yazma becerisinin etkili bir biçimde kazandırılabilmesi, çeşitli yöntem, teknik ve stratejilerin bilinçli ve planlı biçimde kullanılmasını gerektirmektedir. Bu bağlamda, öğretim programlarında yer verilen yazma öğretimine ilişkin yaklaşımlar hem öğretmenlere rehberlik etmekte hem de yazma sürecinin sistematik bir şekilde yapılandırılmasına olanak sunmaktadır. Yazma becerisinin geliştirilmesi, sadece öğrencilerin akademik başarıları açısından değil, aynı zamanda bireylerin kendilerini yazılı olarak etkili biçimde ifade edebilmeleri açısından da büyük önem taşımaktadır.

2019 yılı Türkçe dersi öğretim programı incelendiğinde, yazma alanında kullanılabilecek çeşitli tekniklerin yer aldığı görülmektedir. Bu teknikler arasında güdümlü yazma, metin tamamlama, bir metni kendi kelimeleri ile yeniden oluşturma, grup olarak yazma, not alma, özet çıkarma, serbest yazma, kontrollü yazma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, bir metinden hareketle yazma, duyulardan hareketle yazma gibi teknikler bulunmaktadır (MEB, 2019, s. 39-51). Yöntem, teknik ve stratejilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmede etkili olduğu bilinmektedir. Ancak yapılan araştırmalar incelendiğinde (Arıcı ve Ungan, 2008; Bayram ve Erdemir, 2006; Özbay, 2000; Temizkan, 2003) elde edilen bulgular, öğrencilerinin yazılı anlatım becerisi bakımından programlarda hedeflenen düzeye ulaşamadıklarını göstermektedir (Uçgun, 2011, s.17). Bireylerin programlardaki hedeflere ulaşmaları için, ana dili olarak Türkçe öğretimi kapsamında, özellikle okuduğunu anlama ve yazma becerilerinin geliştirilmesinde yeni arayışlara yöntem ve tekniklere ihtiyaç duyulmaktadır (Belet ve Yaşar, 2007). Bu nedenle Türkçe öğretim programlarında yeni yöntemler, teknikler ve stratejiler arayışı içinde olunmaktadır. Bu bağlamda rehberli yazma önemli bir teknik olarak dikkat çekmektedir. Rehberli yazma, öğrencilere kendi fikirlerini düzenleyip metin yazmaları için rehberlik eden bireysel veya grup etkinlikleridir (Oczkus, 2007). Bu teknikte, öğretmen öğrencilere çeşitli metin türlerini göstererek ders sırasında rehberlik eder. Rehberli yazma tekniği, öğrencilerin metinleri anlama, analiz etme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Ayrıca Temel Ulusal Stratejiler (2007) göre öğrencilerin bağımsız yazma becerilerini adım adım geliştirmelerine olanak sağlar.

Öğrencilere yazma sürecinde rehberlik ve yönlendirme sağlayan rehberli yazma tekniği, yazma becerisini desteklemek amacıyla kullanılabilecek önemli bir öğretim stratejisidir. Rehberli yazma, öğrencilere yazma sürecinin her aşamasında sistemli ve yapılandırılmış bir destek sunarak, onların yazılı anlatım

süreçlerini daha kolay yönetmelerini sağlamaktadır. Ancak bu tekniğın yalnızca tanıtılması yeterli değildir; öğrencilerin bu yöntemi nasıl etkili bir şekilde uygulayabileceklerini kavramaları da büyük önem taşımaktadır. Bu noktada süreç temelli yazma modelleri devreye girmektedir. Süreç temelli yazma yaklaşımı, öğrencilerin yazmayı planlama, taslak oluşturma, gözden geçirme ve düzeltme gibi aşamaları içeren çok aşamalı bir süreç olarak algılamalarına yardımcı olur. Bu yaklaşım, yazma becerisini yalnızca bir ürün değil, gelişen ve yapılandırılan bir süreç olarak ele alır. Dolayısıyla rehberli yazma tekniği ile süreç temelli yazma modellerinin birlikte kullanılması, yazma öğretiminde daha bütüncül ve etkili bir yaklaşımın benimsenmesine olanak tanır. Bu iki yaklaşımın entegrasyonu, öğrencilerin yazma sürecine etkin biçimde katılmalarını, yazılı anlatımda özgüven geliştirmelerini ve kendi yazma stillerini keşfetmelerini destekler. Aynı zamanda, öğretmenlerin yazma öğretimine yönelik uygulamalarını daha sistematik hâle getirerek, yazma becerisinin etkili bir şekilde kazandırılmasına katkı sağlar.

2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı incelendiğinde, yazma öğretimine ilişkin çeşitli teknik ve stratejilere yer verildiği görülmektedir. Ancak bu programda, yazma sürecinde öğrencilere sistematik destek sağlamayı amaçlayan rehberli yazma tekniğine yer verilmediği dikkat çekmektedir. Oysaki rehberli yazma tekniği, öğrencilerin bağımsız yazma becerilerini geliştirmelerinde önemli bir rol oynayabilecek bir stratejidir. Bu bağlamda, söz konusu tekniğın öğretim programlarına dâhil edilmesi ve eğitimcilere tanıtılması, yazma becerisinin öğretimi açısından fayda sağlayacaktır.

Bu çalışmanın amacı, rehberli yazma tekniğini detaylı biçimde açıklayarak eğitimcilere tanıtmak ve öğretmenlere, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek amacıyla bu yöntemin nasıl uygulanabileceği konusunda bilgi sunmaktır. Rehberli yazma, öğrencilerin yazma sürecinde adım adım yönlendirilmesini ve yapılandırılmış bir yazma deneyimi yaşamalarını hedefleyen bir stratejidir. Bu strateji sayesinde öğrenciler, yazma sürecine aktif bir şekilde katılırken aynı zamanda düşüncelerini organize etmeyi öğrenir, yazılı anlatım becerilerini geliştirir ve yazma sürecine karşı özgüven kazanırlar.

Rehberli yazma tekniği, özellikle yazmaya karşı isteksiz ya da yeterince deneyimli olmayan öğrenciler için destekleyici bir öğrenme ortamı sağlar. Öğrencilerin yazma sürecine dâhil olmalarını kolaylaştırırken, kendi yazma stillerini keşfetmelerine ve yaratıcı düşüncelerine de olanak tanır. Bu nedenle,

rehberli yazma tekniğinin eğitimcilere tanıtılması ve uygulama süreçleri hakkında bilgi verilmesi hem öğretim sürecinin niteliğini artıracak hem de öğrencilerin yazma becerilerinin gelişimine olumlu katkılar sunacaktır.

Yöntem

Bu çalışma, Rehberli yazma tekniğini alana tanıtmak için alandaki bilgileri toplama amacı ile gerçekleştirilmiştir. Veri toplama süreci olarak alan taraması yöntemi kullanılmıştır. Alan taraması sırasında Rehberli yazma tekniğini tanıtmak için yabancı dilde yayın yapan makaleler, tezler ve ders kitapları incelenmiştir. Bu yöntem, çalışmanın ana yaklaşımını oluşturup Rehberli yazma tekniği konusunda teorik bilgilerin derlenmesine yardımcı olmuştur.

Yazma Süreci

Yazma, bireyin duygu, düşünce ve bilgilerini yazılı biçimde ifade etmesini sağlayan, bilişsel açıdan karmaşık ve üretici bir dil becerisidir. Dinleme, konuşma ve okuma becerileriyle bütünleşik bir yapıya sahip olan yazma, bu becerilerin son halkasını oluşturarak dilsel yeterliliğin tamamlayıcısı konumundadır. Ancak yazma süreci; planlama, yapılandırma ve düzenleme gibi üst düzey zihinsel işlemleri içerdiği için, öğrenilmesi ve geliştirilmesi en zor becerilerden biri olarak kabul edilmektedir.

Geleneksel yazma öğretim yöntemleri, çoğu zaman ürün odaklı ve mekanik uygulamalarla sınırlı kaldığından, öğrencilerde yazmaya yönelik olumsuz tutumların gelişmesine neden olmuştur. Bu durum, yazma etkinliklerinin yalnızca tamamlanması gereken görevler olarak algılanmasına ve öğrencilerin süreçten uzaklaşmasına yol açmıştır (Oğuz ve Doğan-Kâhtalı, 2020). Bu bağlamda, yazma öğretiminde rehberli yazma ve süreç temelli yazma modelleri gibi yapılandırılmış yaklaşımların önemi artmaktadır. Rehberli yazma tekniği, öğrencilere yazma sürecinde adım adım rehberlik ederek süreci daha anlaşılır ve yönetilebilir hâle getirirken; süreç temelli yazma yaklaşımı, yazmayı planlama, taslak oluşturma ve gözden geçirme gibi aşamalarla çok yönlü bir süreç olarak ele almaktadır.

Bu iki yaklaşımın bütüncül biçimde kullanılması, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmenin yanı sıra yazmaya yönelik tutumlarını da olumlu yönde etkileyebilir. Aynı zamanda öğretmenlere, yazma öğretimini daha sistematik ve etkili şekilde yürütme konusunda pedagojik destek sunmaktadır. Yazma

etkinliklerinin öğrenciler için zor ve problemli etkinlikler hâline gelmesi yazma becerisinin geliştirilmesine yönelik yenilik ve yaklaşımları da beraberinde getirmiştir ve bu değişiklikleri eğitim programlarına yansıtılmıştır.

Türkçe dersi öğretim programı, 2006 yılı sonrasında 2015, 2018 ve 2019 yıllarında çeşitli değişikliklere tabi tutulmuştur. 2019 yılında güncellenen programda temel dil becerilerinin en son halkası olan yazma becerisi ile ilgili de zihinsel yeteneklerin kazandırılması amaçlanmaktadır. Programda, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek adına ilk aşamada zihinsel hazırlık öngörülmektedir. Bu bağlamda yazma sürecine yönelik hazırlık, yazma amacının belirlenmesi, uygun stratejinin seçilmesi, konunun sınırlanması ve dil kurallarına uygun yazma kazanımlarına yer verilmektedir. Programda temel dil becerileri olarak dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma yer almaktadır. Programın temel hedefi, öğrencilerin bu dil becerilerini kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal açıdan geliştirmelerini, etkili iletişim kurmalarını ve Türkçe sevgisiyle okuma ve yazma alışkanlığı edinmelerini teşvik etmektir. Bu amaçla, program bilgi, beceri ve değerleri içeren bütünlük içinde yapılandırılmıştır (Sağırlı, 2022, s. 371). Türkçe öğretim programlarının yapılandırıcı yaklaşım etkisiyle hazırlanmasıyla birlikte, yazma becerisinin temel amacı olan ürün ortaya çıkarma fikri eski önemini kaybetmiştir. 1963'te düzenlenen “Üniversite Kompozisyon ve İletişimi” adlı konferansta, yazmanın bir ürün değil, aslında bir süreç olduğu vurgulanmıştır. Bu konferanstan sonra, birçok öğretmen, öğretim yaklaşımlarını bu fikre göre düzenlemeye başlamıştır. Süreç temelli yaklaşımın oluşmasında etkili olan bir diğer konferans ise Jerome Bruner'in fikirlerini şekillendirdiği 1966'daki “Dartmouth Semineri”dir. Bu bilimsel toplantıda da süreç ve etkinlik kavramları üzerinde durulmuştur (Clark, 2012; Nystrand, 2006). Yazmanın bilişsel boyutuna odaklanılmış ve yazma ediminin döngüsel ve yinelemeli bir işlem olduğuna vurgu yapılmıştır (Flower ve Hayes, 1981). Öğrencilerin ürünü ortaya koyarken kullanmış olduğu yöntemler, zihinsel beceriler ve öğrencinin geçirdiği süreç ön plana çıkmıştır (Oğuz ve Aydın, 2016). Yazma becerisinin geliştirilmesinde yazmanın aşama aşama düzenlenmesi ile ortaya çıkan Süreç temelli yazma yaklaşımı detaylı bir şekilde göz atıldığında: Süreç temelli yazma yaklaşımına, öğretmenlerin öğrencilere rehberlik etme amacıyla yüksek sesle düşünerek onların planlama ve etkinlikler için nasıl düşünebilecekleri konularında bilinçlendirmeyi amaçlayan bir yaklaşım olduğu görülmektedir (Ashman vd., 1994, s.202). Bu yaklaşım, yazıyı yazmadan önce ve yazım sırasında ortaya çıkan

farklı alt süreçler üzerinde durmakta ve stratejiler üretmektedir. Süreç temelli yazma yaklaşımının alt süreçleri, hazırlık, taslak, gözden geçirme, düzeltme, yayımlama ve paylaşmadır. Bu süreçler, yazarların metinlerini sistematik bir şekilde geliştirmelerine ve en iyi şekilde sunmalarına olanak tanır (Maltepe, 2006, s. 59). Süreç temelli yazmada yazma basamaklarının temele almasının sebebi ne yazılacağından çok nasıl yazılacağını öğretmeyi amaçladığı içindir. Bu süreçleri adım adım takip eden öğretmen ve öğrenciler yazma sırasında karşılaşılabilecek sorunları da önlemiş olacaktırlar. Bu süreçler içerisinde Hazırlık çalışmaları, yazma sürecinde önemli bir yere sahiptir (Coşkun, 2009, s.51). Öğrencinin yazmaya hazır olmasını sağlamak önemlidir çünkü yazma eylemi bir anda başlayacak bir süreci ifade etmez. Öğrencileri yazmaya isteklendirmek ve hazır hale getirmek yazmanın başarılı olması için en temel adımdır. Bu adımı sağlıklı bir şekilde yönetebilmek için belirli stratejiler kullanılabilir. Yazma süreci hazırlık aşamasında yapılacak çalışmalar şu şekilde sıralanmaktadır: Yazmaya güdüleme, konu seçimi, amaç belirleme, hedefkitleyi belirleme, metin türünü belirleme, temel düşünceleri belirleme ve organize etme, konunun araştırılmasıdır (Akyol, 2006, ss.95-98; Coşkun, 2009, ss.57-63; Karatay, 2011, ss.32-33). Yapılan araştırmalar yazma sürecinde hazırlık aşamasının yazılı anlatım becerilerini geliştirdiğini göstermektedir (Tekşan, 2001). Hazırlık aşamasından sonra öğrencilerin duygu ve düşüncelerini karalama yaptıkları bölüm olarak adlandırılan taslak bölümüdür. Hazırlık bölümü ile taslak bölümündeki düşüncelerin birbiriyle ilişkilendirilmesi ve belli bir düzene sokulduğu bölümdür (Coşkun, 2009). Yazının içeriğini oluşturan; hazırlık aşamasında bir araya getirilen düşünceler, duygular, gözlemler ve yaşıntılar arasındaki ilgi ve önem derecelerine göre sıralanır, gereksiz ayrıntılar bu bölümde çıkarılmaktadır (Karatay, 2011). Gözden geçirme aşaması, öğrencinin yazdığı taslağı yeniden okuması, sınıfta oluşturulan bir yazma grubunda yazdığı taslak metni paylaşmasını ve yazma grubundaki arkadaşlarından gelen dönütleri de göz önünde bulundurarak içeriğin yeniden düzenlenmesini içermektedir (Cavkaytar, 2010). Düzeltme bölümünde cümle ve paragrafların mantıksal bir bütünlük içinde sıralanıp sıralanmadığı, düşüncüyü geliştirme yollarının doğru kullanılıp kullanılmadığı, alıntı tekniklerinin uygulanıp uygulanmadığı metnin anlamsal bütünlük açısından durumu kontrol edilmektedir (Karatay, 2015, s.37). Bu bölümde öğrencilerin yazdıklarının arkadaşlarına okunması sağlanır ve arkadaşlarının düşünceleri dikkate alınmaktadır. Anlatımda tutarlılığın ve anlamsal bütünlüğün incelendiği yerdir. Bu bölümde en son yazım ve noktalama, anlatım bozukluğu gibi unsurlar incelenir düzenlemeler yapılmaktadır. Süreç

temelli yazmanın en son aşaması olan yayımlama ve paylaşma bölümünde ortaya çıkan ürünlerin yayımlanması ile yazma süreci tamamlanmaktadır. Yazılan eserler uygun görülen yerlerde yayınlanır. Bu basamak sürecin başarılı olmasında oldukça önemlidir.

Süreç temelli yazma modeli, yazma sürecine bütüncül bir bakış açısı sunarak, yazarın düşünme biçimini ön plana çıkarır. Bu modelde amaç, yazma sürecinde yazarın zihinsel faaliyetlerini ve organizasyonel stratejilerini ortaya koymaktır. Bayat (2020) yazma sürecini, yazarın düşüncelerini yapılandırarak ve yazma sürecinin her aşamasında aktif bir rol alarak gerçekleştirdiğini belirtmektedir. Süreç temelli yazma, hazırlık, taslak, gözden geçirme, düzeltme ve yayımlama gibi aşamalarla, yazarların tutarlı ve etkili metinler üretmelerine olanak sağlar. Rehberli yazma ise, yazarlara belirli bir çerçeve veya konu sunarak, yazma sürecini yönlendiren bir yaklaşımdır. Bu teknikte yazarlar, önceden hazırlanmış sorular, istemler veya şablonlar gibi araçlardan yararlanır. Rehberli yazma, özellikle yazma deneyimi az olan veya belirli bir konuda bilgi eksikliği yaşayan bireyler için faydalı olabilir. Süreç temelli yazma ve rehberli yazma, birbirini tamamlayıcı yaklaşımlar olarak işlev görür. Süreç temelli yazma, yazarların düşüncelerini organize etmelerine yardımcı olurken, rehberli yazma, bu süreci yönlendirmek ve öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için yapısal destek sağlar.

Rehberli Yazma

Rehberli yazma tekniği, yazarların belirli adımları takip ederek yazma sürecini organize etmelerine yardımcı olan bir yöntemdir. Eggan ve diğerleri (2012), rehberli yazma tekniğini, öğretmenlerin öğrencilere belirli bir konu hakkında örnekler vererek ve öğrencileri bu konuyu anlamalarına yönlendirerek öğretim yaptığı yazma yaklaşımlarından biri olarak tanımlarken Tyner (2004) ise rehberli yazmayı modelleme, destek ve uygulama yoluyla öğretim yaparak öncelikle yazma sürecini öğreten bir öğretim yazma bağlamı olarak tanımlamaktadır. Fountas ve Pinnell (2001)'e göre ise rehberli yazma, belirli bir zamanda benzer ihtiyaçları paylaşan küçük, geçici bir öğrenci grubuna sunulan bir öğretim olarak tanımlanır. Tüm bu tanımlardan yola çıkarak rehberli yazma tekniğinin yazarların metinlerini daha açık, net, etkili ve organize bir şekilde oluşturmalarına yardımcı olduğunu söylemek mümkündür. Bu teknik, okuyucuyu metne yönlendirmek ve onlara açıklama, talimat veya rehberlik sağlamak

amacıyla kullanılır. Yazının başında bir giriş yapılmasını, mantıklı bir sıra ve akış oluşturulmasını, net ve anlaşılır bir dil kullanılmasını ve metni destekleyen örneklerin kullanılmasını içerir. Ayrıca öğrencilere kısmen tamamlanmış bir taslak veya diğer bir yardım biçimi ile yazmayı öğrenmelerine yardımcı olmaktadır. Öğretmenler, rehberli yazma etkinlikleri aracılığıyla öğrencilerin birbirleriyle fikir alışverişinde bulunmalarını ve birbirlerinden öğrenmelerini sağlayabilirler. Farklı bakış açılarını ve yazma tekniklerini keşfetmelerine yardımcı olabilirler. Sınıfta iş birliği ve takım çalışmasını teşvik edebilirler. Bu teknik sadece öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmek için değil aynı zamanda öğretmenlerin bu becerileri değerlendirmeleri ve yönlendirmeleri için de önemli bir araçtır. Bu sayede öğretmenler, öğrencileri yazma eylemi sırasında gözlemleyebilir ve belirli bir öğrenci grubunun ihtiyaçlarına yönelik olarak anında öğretimsel destek sağlayabilirler. Rehberli yazma, öğretmenlerin öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerini ve yönlendirmelerini sağladığı bir süreçtir; bu süreç, tartışma, metin oluşturma ve bağımsız yazılarını değerlendirme yoluyla gerçekleşmektedir (Parsons 2001, s.12). Bu teknik bir öğretmenin bir öğrenme grubuyla bir yazı görevi üzerinde çalıştığı bir süreci içermektedir. Görevin amaçları, öğrencilerin önceki yazma süreci öğrenimleri temelinde belirlenir. Parsons'a ek olarak, Dunigan (2008, s.13), Bu tekniğin planlama, yazma, düzenleme, gözden geçirme ve yayınlama içeren adım adım bir yazma reçetesi olduğunu belirtmektedir. Bu teknik, dengeli bir yazma müfredatının vazgeçilmez bir bileşeni olup, bağımsız yazmaya doğru desteklenmiş bir adım daha sağlamaktadır. Yine bu teknik sayesinde öğrenciler, yazma sürecinin farklı aşamalarında desteklenmektedirler. Bir etkinlik olarak, mevcut hedeflere veya özel ihtiyaçlara göre öğrenci gruplarına dikkatlice yönlendirilmelidir. Öğrencilerin gerekli dil bilgisini öğretmenle birlikte öğrenerek ve daha sonra bağımsız yazmaya geçerek görevi tamamlamalarını sağlayan bir tekniktir. Bu sayede öğrenciler, doğru şekilde yazdıklarından emin olurlar. Talimatları takip eder, yazarken cümleleri değiştirir veya tamamlar ve gerekli analizleri yapabilirler (Anggara, 2013). Frase (2008), Rehberli yazmanın bir öğretmene ortak bir ihtiyaca dayalı olarak küçük bir öğrenci grubuyla yakın çalışma olanağı sağladığını belirtmektedir. Öğretmen, küçük bir grup toplayabilir ve yazmayı modelleyebilir veya belki de birlikte paylaşılan bir yazma deneyimi tamamlayabilir. Rehberli yazma dersleri, öğretmenlere benzer becerilerle mücadele eden öğrencileri bir araya getirme fırsatı verir bu da bir mini-ders veya tekrar öğretim oturumu için bir araya gelmelerine olanak tanır.

Rehberli yazma tekniği grup halinde ya da bireysel olarak da gerçekleştirilebilir. Öğretmenler, öğrencilere bir sorun verir ve öğrenciler bu soruna çözüm bulmaya çalışır. Deneme yanılma yönteminin önerildiği bu teknikte öğretmen rehber konumunda rol alır (Martaniri vd., 2020). Rehberli yazma, öğrencilere sınıf etkinliğinde kendi fikirlerini geliştirme şansı veren bir tekniktir. Bu etkinlik, öğrencilerin kendi yollarında veya bağımsız bir şekilde iyi bir metin oluşturmak için grup veya birey olarak gerçekleştirilebilir. Bazı uzmanlar, öğretmenlerin bu yöntemi kullanmaları gerektiğine dair bazı nedenler olduğunu belirtmektedir (Martaniri vd., 2020).

Suprihaningrum (2013) öğretmenlerin rehberli yazma tekniğinin kullanmaları gerektiğine dair 3 neden olduğunu belirtmektedir. İlk olarak, neredeyse tüm öğretmenlerin açıklayıcı yaklaşımı kullanmayı daha rahat buldukları; çünkü bu tekniğin yıllar içinde dünya çapında ünlü olması ve çok kullanıldırđıdır. İkincisi, öğretmenler bilim insanı öğrencilere sahip olmak istiyorlarsa, öğrencilerin sınıfta aktif olmaları gerektiğine inandıklarından dolaydır. Üçüncüsü ise rehberli yazma ile öğretmen, öğrencilerin yazma yeterliliklerini geliştirecek; çünkü öğretmen, öğrencilerin farklı düzeyde anlayışını bulacaktır. Yönlendirilmiş yazı, keşif çalışmasının bir parçasdır, bu nedenle adımlar soruna dayalı olarak benimsenmektedir. Rehberli yazmanın aşamaları birçok yazara göre farklılık göstermektedir. Aşağıdaki tablolarda rehberli yazmanın farklı aşamaları gösterilmiştir:

Tablo 1

Rehberli Yazma Öğretim Süreci

Aşama	Açıklama
Planlama (Planning)	Öğrenciler, fikirleri tanımlar, toplar ve düzenler.
Paketleme (Packaging)	Öğretmen, öğrencilere planlarını takip ederek ilk taslaklarını yazmalarında rehberlik eder
Patlama (Popping)	Belirlenen ölçütlere dayanarak öğretmen, öğrencilerle paragraflar üzerine konuşur. Fikirleri ve kelimeleri ekler, çıkarır ve/veya yer değiştirir
Parlatma (Polishing)	Öğrenciler, yazı projelerini son taslağı oluşturmak için gerekli yardımla parlatırlar
Yayınlama (Publishing)	Öğrenciler tamamlanan çalışmalarını paylaşırlar

(Dunigan, 2008, S.14)

Bu tabloya dayalı olarak yazma sürecinin adım adım nasıl planlanacağı görülmektedir.

Planlama aşamasında, öğrenciler fikirlerini açıkça tanımlayıp, toplayıp düzenlendiği görülmektedir. Bu aşama, öğrencilere yazacakları konu hakkında net bir vizyon kazandırmak gerekmektedir.

Paketleme adımı, öğretmen öğrencilere rehberlik eder ve planlarını takip ederek ilk taslaklarını oluşturmalarına yardımcı olmaktadır. Bu aşamada, öğrencilerin düşüncelerini yazılı forma dökmeleri teşvik edilir. Patlama aşamasında, yazılı forma dökülen yazılar öğretmenin belirlediği ölçütlere dayanarak oluşturduğu dereceli puanlama anahtarıyla değerlendirilir. Bu aşamada, öğrencilere fikirleri geliştirmeleri, kelimeleri eklemeleri veya çıkarmaları, cümle yapılarını güçlendirmeleri için geri bildirim verilir. Bu aşamada, öğrencilere fikirleri geliştirmeleri, kelimeleri eklemeleri veya çıkarmaları, cümle yapılarını güçlendirmeleri için geri bildirim verilir.

Parlatma adımı, öğrenciler yazı projelerini son taslaklarına dönüştürmek için gerekli yardımı almaktadırlar. Burada dilbilgisel hatalar düzeltilir, ifadeler daha etkili hale getirilir ve yazının genel akışı iyileştirilir.

Son olarak, yayınlama aşamasında öğrenciler tamamlanan çalışmalarını paylaşırlar. Bu, öğrencilere yazma sürecini tamamlayarak kendi yazılarını başkalarıyla paylaşma fırsatı sunar. Parsons (2001, s. 13) rehberli yazma tekniğinin aşamalarını şu şekilde belirtir:

Tablo 2

Rehberli Yazma Tekniğinin Aşamaları (Parson, 2001)

Aşama	Açıklama
Prosedürel Beceri	Bu aşama, öğrencilere bağımsız yazmalarını sağlayacak yazma rutinlerini ve uygun materyalleri oluşturma odaklıdır. Bu aşama, öğrencilere zamanlarını ve yazma kaynaklarını yönetmede yardımcı olmak açısından önemlidir.
Strateji Beceri	Bu aşama, kelime ve cümle düzeyinde çalışma yapılır
Sanat Becerisi	Bu aşama, metin türlerinin, türlerin özelliklerinin ve kurgusal olmayan bilgilerin çeşitli çeşitli formlarda nasıl sunulacağını belirlenmesini içerir. Yazarların ve ressamların, fikirleri ve hikâyeleri okuyuculara nasıl ilettikleri üzerine odaklanılmıştır

(Parson, 2001)

Prosedürsel beceri; öğrencilere zaman yönetimi ve yazma kaynaklarını etkili bir şekilde kullanma konusunda rehberlik yaparak bağımsızlık kazandırmak üzerine tasarlanmıştır. Strateji beceri; öğrencilere etkili kelime seçimi, cümle yapıları ve ifade gücü üzerinde çalışma fırsatları sunarak yazma stratejilerini güçlendirmek üzerine düzenlenmiştir. Sanat becerisi ise yazarların ve ressamların, fikirleri ve hikâyeleri okuyuculara nasıl aktardığına odaklanarak öğrencileri metin oluşturma sanatını anlamaya teşvik etmek üzere planlanmıştır.

Rehberli yazmanın keşif çalışmasının bir parçası olduğunu bu nedenle adımların soruna dayalı olduğunu benimseyen Whitaker (2009)'a göre rehberli yazma tekniğinde yazma süreci adımları aşağıdaki gibidir:

Tablo 3

Rehberli Yazma Tekniğinin Aşamaları

Aşama	Açıklama
Konu Seçmek	Yazının odak noktasını belirlemek adına, ilgi çekici ve okuyucu tarafından anlaşılabilir bir konu seçme sürecidir
Düşünmek (Beyin Fırtınası Yapmak)	Seçilen konu üzerinde düşünmek ve beyin fırtınası yaparak, yazının içeriğı hakkında fikirler oluşturmak ve bu fikirleri genişletmek aşamasıdır
Araştırma Yapmak	Konuyla ilgili daha fazla bilgi edinmek için kaynakları incelemek ve bilgi derlemek adıımıdır
Planlamak (Taslağı Oluşturmak)	Yazının bir planını oluşturarak, başlangıç, gelişme ve sonuç bölümlerini düzenlemek ve yazının yapısını belirlemek adıımıdır
Yazmak	Belirlenen plan doğrultusunda yazıyı oluşturma aşamasıdır. İlk taslak, fikirleri kâğıda dökmek anlamına gelir
Düzeltilmek	İlk taslağı gözden geçirme sürecidir. Yazının genel yapısını ve mantığını değerlendirerek gerekli düzeltmeleri yapma aşamasıdır
Düzenlemek	Yazının düzenini iyileştirme sürecidir. Cümle düzeni, paragraf düzeni gibi unsurları gözden geçirme ve gerekirse düzenleme içerir
Okuma Hatalarını Düzeltilmek	Yazım, dilbilgisi ve noktalama hatalarını düzeltme aşamasıdır. Yazının dilbilgisel doğruluğunu sağlamak için detaylı bir okuma yapılır

(Whitaker, 2009)

Bu yazım süreci adımları, yazılı iletişimin başarılı bir şekilde gerçekleştirilmesi için izlenen adımları temsil eder. İlk olarak, konu seçimi önemlidir çünkü yazının merkezini belirler ve okuyucunun ilgisini çekmelidir. Ardından beyin fırtınası yapmak, seçilen konu üzerinde düşünmek ve fikirleri genişletmek adına kritik bir aşamadır.

Araştırma yapmak, yazının temelini oluşturan bilgiyi sağlar. Planlama, yazının yapısını belirleyerek başlangıç, gelişme ve sonuç bölümlerini düzenler. Yazma aşamasında, belirlenen plana bağlı olarak içeriği kâğıda dökmek, fikirleri ifade etmek anlamına gelir.

Düzeltilme süreci, yazının genel yapısını ve mantığını değerlendirerek gerekli düzeltmeleri yapmayı içerir. Düzenleme, cümle ve paragraf düzenini iyileştirir. Son olarak okuma hatalarını düzeltmek, yazım, dilbilgisi ve noktalama hatalarını gidererek dilbilgisel doğruluğu sağlar. Bu adımlar, yazım sürecini disiplinli ve etkili bir şekilde yönlendirir sonuç olarak da okuyucuya anlaşılır ve etkili bir iletişim sunar.

Tablo 4

Suprihatiningrum (2012) 'a Göre Rehberli Yazma Adımları

Aşama	Açıklama
Çalışmanın Amacını Açıklama	Öğrencilere çalışmanın amacını açıklamak ve öğrencileri öğrenme öğretme sürecine katılmaya teşvik etmek
Öğrencilere Probleme Yönlendirme	Malzemeyi basit bir şekilde açıklayarak öğrencileri probleme yönlendirme
Hipotez Oluşturma	Öğrencilere uygun hipotezler oluşturmalarında rehberlik etme, ortaya çıkan sorunları ele alma
Keşif Etkinliği Yürütme	Öğrencilere gerekli bilgiyi bulabilmeleri için keşif etkinliği yapmalarında rehberlik etme
Keşfi Sunma	Öğrencilere etkinliklerin sonuçlarını sunmalarında rehberlik etme ve sonuca varmalarına yardımcı olma
Keşif Etkinliklerini Değerlendirme	Yapılan tüm etkinlikleri değerlendirme

Bu tablo, öğrencilerin aktif katılımını teşvik eden ve öğrenmeyi destekleyen rehberlik sürecini anlatan bütüncül bir öğretim stratejisini yansıtmaktadır. Gibson (2012), rehberli yazmanın küçük gruplara öğretildiğini

belirtmektedir. Bu gruplamalar, öğrencilerin gözlemlenen mevcut ihtiyaçlarına dayalı olarak esnek olmalı ve genellikle bütün sınıf yazma dersine katılmalıdır. Rehberli yazma, öğrencileri kısa ve paylaşılan bir deneyime dâhil etmeyi amaçlamalıdır. Ayrıca öğrencilere stratejileri desteklemek amacıyla kısa örnekler sunulmalıdır. Grup etkinliği olarak gerçekleşen rehberli yazma, öğrencilerin kolektif ihtiyaçlarına odaklanmasına rağmen öğretmenin grup içindeki bireylerin ihtiyaçlarını gözlemleyip yanıtlayma yeteneğine sahip olduğunu belirtir. Bu durum öğretmene grupları genişletme ve öğrenci gruplarına meydan okuma fırsatı tanır. Rehberli yazma, yazma sürecinin herhangi bir aşamasında gerçekleştirilebilir ve uygulamasında esneklik sağlar.

Rehberli Yazma Tekniğinin Avantajları

Genel olarak rehberli yazma, sadece yazma becerilerini geliştirmekle kalmayıp aynı zamanda bağımsızlık, güven ve bilinçli yazma kararları alma yeteneğini de destekler. Rehberli yazmanın avantajlarını şu şekilde sıralamak mümkündür:

Değerli Bağlantılar Kurma: Rehberli yazma, öğrencilere metin, cümle ve kelime düzeyinde önemli bağlantılar kurma fırsatları sunar. Holdich ve Chung (2003), çocukların belirli kriterleri göz önünde bulundurarak metinleri şekillendirmelerine ve yeniden tasarlamalarına yardımcı olur.

Yazma Stratejilerinin Gelişimi: Rehberli yazma, yazma stratejilerinin gelişiminde önemli bir faktördür. Öğrencilere yazma becerilerini pratiğe koyma ve geliştirme konusunda yardımcı olur.

Metin Şekillendirme ve Yeniden Tasarlama: Rehberli yazma ile öğrenciler, belirli kriterleri göz önünde bulundurarak metinleri şekillendirme ve yeniden tasarlama becerisi kazanırlar.

Bağımsız Yazmaya Yönlendirme: Rehberli yazma stratejileri, genç öğrencileri bağımsız yazmaya yönlendirmeyi amaçlar. Oczkus’a göre (2007), öğretmenler, öğrencilere seçenek, akran geri bildirim ve ileri düzeyde destek sağlayarak kendi yeteneklerini keşfetmelerine yardımcı olmalıdır.

Güven Oluşturma: Parsons’a göre (2001 s.13) rehberli yazma, öğrencilere yazma becerilerini pratiğe koymak ve güven oluşturmak için destekleyici bir ortam sağlar.

Rehberli yazma, öğrencilere yazma süreçlerini yönetmeyi nasıl öğreteceğini gösterir. Ayrıca Primary National Strategy’ye (2007, s.6) göre rehberli yazmanın bazı faydaları da aşağıdaki şekilde belirtilmiştir:

1. Öğretmenin öğretimi grup ihtiyaçlarına uyarlamasına olanak tanır;
2. Bireysel çocukların öğrenme sürecini kolaylaştırır. Rehberli yazma, gruptaki ihtiyaçlara odaklanan bir grup etkinliği olmasına rağmen, öğretmen grup içindeki bireylerin ihtiyaçlarını gözlemleyebilir ve yanıt verebilir;
3. Öğretmene, daha yetenekli gruplardaki çocukları genişletme ve zorlama fırsatı sunar;
4. Çocukları yazma ile ilgili tartışmalara aktif katılımcı olmaya teşvik eder;
5. Güven oluşturur - grup, aynı konularla uğraşmaktadır;
6. Öğretmene başarı üzerine hemen geri bildirim ve geliştirme alanlarını daha fazla tartışma olanağı sağlar.
7. Bir etkinlik olarak, rehberli yazma, öğrencilerin mevcut hedeflerine veya belirli ihtiyaçlarına göre dikkatlice hedeflenmelidir. Öğretim sırasında, rehberli yazma genellikle paylaşılan yazmadan sonra gelir, ancak aynı oturum içinde olması gerekmez. Çalışmada elde edilen bulgular; çalışmanın amacı doğrultusunda ve problemi destekler nitelikte ilgili tablo, şekil, grafik veya resimlerle açıklanmalıdır.

Sonuç

Rehberli yazma tekniği hem grup halinde hem de bireysel olarak uygulanabilen bir yöntemdir. Bu yöntemde öğrencilere bir sorun veya görev verilir ve deneme-yanılma yoluyla çözümler üretmeleri teşvik edilir. Bu süreçte öğretmen, rehberlik rolünü üstlenerek öğrencilere gerekli desteği sağlar. Ayrıca bu yazma tekniğinin öğrencilere kendi fikirlerini geliştirme şansı tanıdığı ve öğrencilerin bağımsız bir şekilde iyi bir metin oluşturabileceği belirtilir. Rehberli yazma tekniği, öğrencilere yazma becerilerini geliştirmeleri ve yönlendirmeleri için etkili bir araç olduğu anlaşılmıştır. Eggen vd. (2012), Tyner (2004) ve Fountas ve Pinnell (2001) gibi uzmanlar, rehberli yazmayı farklı bir perspektiften ele alarak öğretmenlerin öğrencilere örnekler verme, modelleme, destekleme ve uygulama yoluyla yazma sürecini öğretmelerini vurgulamaktadır. Rehberli yazma, öğrencilere yazma becerilerini geliştirme ve yazma sürecini anlama konusunda destek sağlayan etkili bir öğretim stratejisi olduğu düşünülmektedir. Rehberli yazma tekniği Türkiye’nin Maarif Modelinde yer alan kademeli sorumluluk devri modeli arasındaki ortak noktalar vardır. Rehberli yazma tekniğinde ve

kademeli sorumluluk devri modelinde öğrencilere bağımsızlık kazandırma ve süreç boyunca destek sunma amacına dayanmaktadır. Maarif modelinde yer alan kademeli sorumluluk devri modeli, öğrencilerin öğrenme sürecinde giderek daha fazla sorumluluk üstlenmelerini teşvik eden bir yaklaşımdır. Bu modelde öğretmen, başlangıçta öğrencilere rehberlik eder ve gerekli yönlendirmeleri yapar, ancak zamanla bu desteği azaltarak öğrencilerin bağımsız olarak öğrenmelerini ve problem çözmelerini sağlar. Rehberli yazma tekniğinde de benzer bir süreç söz konusudur; öğretmen başlangıçta aktif bir rehberlik rolü üstlenirken, öğrencilerin yazma becerileri geliştikçe bu rehberlik azaltılır ve öğrencilerin kendi yazılarını bağımsız bir şekilde oluşturma becerisi kazanması amaçlanır.

Her iki modelde de öğrenme süreci, öğrencinin aktif katılımını ve aşamalı olarak sorumluluğu devralmasını esas alır. Öğrenciler, rehberli yazma tekniğinde olduğu gibi kademeli sorumluluk devri modelinde de deneme-yanılma yöntemiyle öğrenir ve süreç boyunca öğretmen tarafından yönlendirilir. Bu aşamalı geçiş süreci, öğrencilerin hem akademik beceriler geliştirmelerine hem de öz-yeterlilik duygusunu kazanmalarına yardımcı olur. Özellikle yazma gibi karmaşık bir beceriyi öğrenirken, öğrencilerin başlangıçta desteğe ihtiyaç duyması doğaldır; ancak, zamanla bu desteğin azaltılması, onların bu beceriyi daha özgün ve bağımsız bir şekilde kullanmalarını sağlar.

Bir diğer ortak nokta ise, her iki modelin de modelleme ve uygulamaya dayalı olmasıdır. Kademeli sorumluluk devri modelinde öğretmen, öğrenmenin ilk aşamalarında öğrencilere bir model sunar ve bu modeli nasıl kullanacaklarını gösterir. Aynı şekilde, rehberli yazma tekniğinde de öğretmen, yazma sürecinin nasıl işlediğini öğrencilere modelleyerek gösterir. Öğrenciler, öğretmenin rehberliğinde, yazma sürecinin adımlarını öğrenir ve bu adımları uygulayarak kendi yazılarını geliştirir. Her iki modelde de öğrenciler, uygulama yoluyla öğrenir ve bu süreçte öğretmenin sunduğu geri bildirimler aracılığıyla kendilerini geliştirir.

Kademeli sorumluluk devri modeli ve rehberli yazma tekniği, bireysel farklılıklara duyarlı olma noktasında da örtüşür. Her iki yöntem de öğrencilerin kendi hızlarında ilerlemelerine olanak tanır ve onların ihtiyaçlarına göre esnek bir destek sağlar. Kademeli sorumluluk devri modelinde öğretmen, her öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyine göre farklı seviyelerde destek sunarken, rehberli yazma tekniğinde de öğrencilerin yazma düzeylerine göre farklı türden yönlendirmeler

yapılır. Bu sayede, her öğrenci, kendi beceri seviyesine uygun bir rehberlik olarak, yazma becerilerini geliştirme fırsatına sahip olur.

Son olarak, her iki modelin de özünde, öğrencilerin sorumluluk olarak öğrenmeyi deneyimlemeleri yatmaktadır. Rehberli yazma tekniğinde öğrenciler, yazma sürecinin aşamalarını öğrenirken, kademeli sorumluluk devri modelinde ise genel olarak öğrenme sürecinin sorumluluğunu üstlenirler. Bu iki yaklaşımın da temel amacı, öğrencilerin sadece bilgi edinmeleri değil aynı zamanda bu bilgiyi kullanarak bağımsız bir şekilde problem çözmeleri ve yazı yazmalarıdır. Öğrenciler, rehberli yazma tekniğinde öğrendikleri becerilerle kendi metinlerini oluştururken, kademeli sorumluluk devri modeli sayesinde bu becerileri geniş bir öğrenme bağlamında uygulayabilirler.

Bu iki model, öğrenci merkezli yaklaşımlarıyla, öğrencilerin hem akademik hem de kişisel gelişimlerine katkıda bulunur. Hem rehberli yazma hem de kademeli sorumluluk devri, öğrencilerin özgüven kazanmalarını, kendi fikirlerini ifade etmelerini ve problem çözme yeteneklerini geliştirmelerini destekleyen yöntemler olarak öne çıkar.

Öneriler

Rehberli yazma tekniği, yazılı iletişimde etkinliği artıran bir strateji olarak önemli bir yer tutmaktadır. Bu teknik, yazının berrak, anlaşılır ve takip edilebilir olmasını sağlayarak okuyucunun içeriği daha kolay anlamasına yardımcı olacaktır. Rehberli yazma tekniklerinin kullanılmasının, okuyucuyla daha güçlü bir bağ kurulmasına ve iletişim hedeflerine daha etkili bir şekilde ulaşılmasına yardımcı olduğunu düşünülmektedir. Ayrıca bu teknik, karmaşık konuların açık ve düzenli bir şekilde ifade edilmesine olanak tanıyarak bilgi aktarımını kolaylaştırır. Dolayısıyla rehberli yazma tekniklerini benimseyen yazarlar, metinlerini daha etkili bir şekilde iletebilir ve okuyucularına daha etkileyici bir deneyim sunabilirler. Bu nedenle rehberli yazma tekniği, yazılı iletişimde kaliteyi artırmak ve etkili iletişim kurmak isteyen herkes için önemli bir araç olarak öne çıkmaktadır. Rehberli yazma tekniğini uygulamak isteyen eğitimciler, öğrencilerin metinlerini daha etkili bir şekilde yazabilmeleri için aşağıdaki önerileri dikkate alabilirler:

1. Ana Fikir Belirleme: Öğrencilerin yazacakları metinler için ana fikir belirlemelerine yardımcı olunmalıdır. Ana fikir, metnin içeriğini ve amacını yönlendirerek yazının etkili bir şekilde iletilmesini sağlar.

2. Açık ve Net Sorular: Rehberli yazma tekniğinde, öğrencilere açık ve net bir konu veya sorun verilmelidir. Bu, öğrencilerin odaklanmalarını sağlayarak metni daha sistemli bir şekilde oluşturmaya olanak tanır.
3. Örnekler ve Modellemeler Sağlama: Öğrencilere başarılı bir metin oluşturma konusunda örnekler sunulmalıdır. Öğrenciler, bu örnekler aracılığıyla doğru yazım teknikleri ve metin yapıları hakkında rehberlik alabilirler.
4. Deneme-Yanılma Sürecine İzin Verme: Öğrencilere, yazma sürecinde farklı yaklaşımlar denemeleri için fırsat verilmelidir. Deneme-yanılma yöntemi, öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur.
5. Sürekli Destek Sağlama: Öğrencilere yazma süreci boyunca sürekli destek sağlanmalıdır. Öğretmenler, öğrencilerin karşılaştıkları zorluklarla başa çıkmaalarına yardımcı olmalı ve onları motive etmelidir.

Rehberli yazma tekniği, yazılı iletişimin etkinliğini artırarak öğrencilerin yazma becerilerini geliştirmelerine olanak tanır. Bu teknik, yazma sürecini daha anlaşılır ve erişilebilir kılarak, yazarların metinlerini daha etkili bir biçimde iletmelerini sağlar. Öğrencilerin yazma becerilerini güçlendirmek ve yazma sürecini daha verimli hâle getirmek için rehberli yazma tekniklerinin kullanımı önemlidir.

Extended Summary

Introduction

Writing is a complex cognitive and productive language skill, integral to expressing emotions, thoughts, and knowledge. While interconnected with listening, speaking, and reading, it is often considered the most challenging due to high-level mental processes like planning and editing. Traditional, product-oriented instruction has led to negative attitudes towards writing. This highlights the importance of structured methods such as guided writing and process-based writing models.

Guided writing simplifies the writing process with step-by-step guidance. Process-based writing views writing as a multi-stage endeavor including planning, drafting, and reviewing. Combining these approaches can enhance writing skills and improve attitudes, while also supporting teachers in systematic instruction. The difficulty students face necessitates innovative approaches, reflected in the 2019 Turkish curriculum's focus on developing mental abilities for writing, including preparation, purpose definition, strategy selection, topic narrowing, and adherence to linguistic rules.

The 2019 Turkish Language Curriculum incorporates various writing techniques like guided writing, text completion, rephrasing, group writing, note-taking, summarizing, free writing, controlled writing, and writing from word pools or senses. Despite these methods, research shows students' written expression skills haven't reached target levels, indicating a need for new techniques. Guided writing stands out by guiding students individually or in groups to organize ideas and write texts. Teachers provide examples of text types, fostering comprehension, analysis, critical thinking, and independent writing.

This article aims to thoroughly introduce the Guided Writing Technique to educators, demonstrating its use in improving student writing. It explores the technique's role in developing and guiding writing abilities. While guided writing has various definitions, effective application requires understanding how to implement it, which is where process-based writing models are crucial. The process-based approach helps students see writing as a multi-stage process of planning, drafting, reviewing, and editing, treating it as an evolving, structured process rather than just a product. Integrating guided writing with process-based models offers a holistic and effective approach, promoting active student participation, confidence in written expression, and discovery of personal writing styles. It also systematizes teachers' instruction, contributing to effective writing skill acquisition.

Methodology

This study was carried out with the aim of collecting information in the field to introduce the guided writing technique to the field. The literature review method was used as the data collection process. During the literature review, articles, theses and textbooks published in foreign languages were examined to introduce the Guided writing technique. This method constituted the main approach of the study and helped to compile theoretical knowledge about the Guided writing technique.

Findings

The literature review highlighted key aspects and benefits of Guided Writing. Writing, a complex cognitive skill involving planning and editing, is often challenging. Traditional methods foster negative attitudes, emphasizing the need for structured approaches like guided and process-based writing.

Guided writing helps students organize ideas and compose texts, with teachers providing examples. This technique develops comprehension, analysis, critical thinking, and independent writing. Definitions emphasize clarity, conciseness, and organization, often involving partial drafts or other assistance. Teachers can facilitate peer learning, allowing students to explore perspectives and techniques collaboratively. It also helps teachers assess and guide writing by observing and providing immediate support for group needs.

Parsons (2001) defines guided writing as teachers developing and guiding writing through discussion, text creation, and independent evaluation. Dunigan (2008) describes it as a step-by-step prescription including planning, writing, editing, reviewing, and publishing—an essential part of a balanced curriculum, supporting students towards independent writing. Anggara (2013) notes it ensures correct writing through instruction and analysis. Frase (2008) highlights small-group work based on shared needs, allowing teachers to model writing or complete shared experiences. This enables mini-lessons for students with similar struggles, usable individually or in groups.

Suprihaningrum (2013) suggests three reasons for using guided writing: teachers' comfort with explanatory approaches, belief in active student participation, and its ability to develop writing proficiency by identifying varying understanding levels. Stages of guided writing vary by author. Dunigan's (2008) stages are: Planning (defining ideas), Packaging (first drafts), Popping (paragraph discussion), Polishing (final draft refinement), and Publishing (sharing work). Parsons (2001) identifies: Procedural Skill (establishing routines), Strategy Skill (word/sentence level work), and Art Skill (identifying text types). Whitaker (2009) proposes: Choosing a Topic, Brainstorming, Researching, Planning (Drafting), Writing, Revising, Editing, and Correcting Reading Errors. Suprihatiningrum (2012) suggests: Explaining Purpose, Guiding to Problem, Formulating Hypotheses, Conducting Exploration, Presenting Discoveries, and Evaluating Activities.

Gibson (2012) emphasizes that guided writing occurs in flexible small groups based on student needs after whole-class lessons, engaging students in short shared experiences and providing brief examples. While focusing on group needs, teachers observe and respond to individual needs, challenging and expanding groups. Guided writing can be implemented at any stage of the writing process.

Advantages include:

- Establishing Valuable Connections: Helps students connect ideas at text, sentence, and word levels.
- Developing Writing Strategies: Aids in practicing and improving writing skills.
- Guiding Towards Independent Writing: Leads young students towards independent writing through choices and feedback.
- Building Confidence: Provides a supportive environment for practicing skills and managing writing processes.
- According to the Primary National Strategy (2007), further benefits include:
 - Adapting instruction to group needs.
 - Facilitating individual learning by responding to needs.
 - Challenging more capable groups.
 - Encouraging active participation in discussions.
 - Building confidence through shared issues.
 - Providing immediate feedback for improvement. Guided writing should be targeted to specific student goals or needs.

Discussion, Conclusion, and Recommendations

The Guided Writing Technique is a versatile method applicable in both group and individual settings. It involves presenting students with a problem or task, encouraging them to develop solutions through trial and error, with the teacher acting as a supportive guide. This approach empowers students to develop their own ideas and create well-structured texts independently, proving an effective tool for guiding and enhancing writing skills. Experts like Eggen et al. (2012), Tyner (2004), and Fountas and Pinnell (2001) confirm that guided writing involves teachers providing examples, modeling, support, and practice throughout the writing process. Overall, guided writing is recognized as an effective teaching strategy for developing writing skills and understanding the writing process.

The Guided Writing Technique shares commonalities with Turkey's Maarif Model's Gradual Release of Responsibility Model, both fostering independence and support. Both encourage students to progressively assume more responsibility, with initial teacher guidance gradually diminishing as students develop independent learning and problem-solving abilities. Similarly, in guided writing, teachers actively guide initially, reducing support as students improve,

aiming for independent writing. Both emphasize active student participation and a gradual transfer of responsibility, with learning occurring through trial and error and teacher guidance. This gradual transition builds academic skills and self-efficacy, especially crucial for complex skills like writing, where initial support transitions to authentic, independent application.

Another commonality lies in their foundation in modeling and practice. In both models, the teacher models the learning process and demonstrates its application. Students learn by applying these steps under guidance and improve through teacher feedback. Both models also exhibit sensitivity to individual differences, allowing students to progress at their own pace with flexible, tailored support. The Gradual Release of Responsibility Model offers varied support levels based on readiness, while guided writing provides different guidance types according to writing levels, ensuring appropriate support for each student's skill development. Ultimately, both models center on students experiencing learning through taking responsibility. Guided writing teaches writing process stages, while the Gradual Release of Responsibility Model focuses on overall learning responsibility. The primary goal is not just knowledge acquisition but its application in problem-solving and independent writing. Skills learned through guided writing can be applied to text creation, and within the broader learning context of the Gradual Release of Responsibility Model. These student-centered approaches contribute to both academic and personal development, fostering self-confidence, idea expression, and problem-solving abilities.

Recommendations:

- For educators implementing Guided Writing to enhance student writing, the following are suggested:
- Identify Main Ideas: Help students determine the core idea for their texts to guide content.
- Provide Clear Questions: Offer precise topics or problems for systematic text structuring.
- Offer Examples and Models: Provide successful text examples for correct techniques.
- Allow for Trial and Error: Encourage experimentation to develop writing skills.
- Ensure Continuous Support: Provide ongoing assistance for motivation and challenge resolution.

The Guided Writing Technique significantly enhances written communication, empowering students to develop their writing skills. It makes the writing process more accessible, enabling more effective text conveyance. Utilizing guided writing techniques is crucial for strengthening students' writing skills and optimizing the writing process.

Yazar Katkıları: Doktora öğrencisi olan 1. yazarın katkıları, literatür taraması, veri toplama, analiz ve makale taslağının yazılmasıdır (%60). 2. yazarın katkıları ise çalışmanın yönlendirilmesi, araştırma yönteminin belirlenmesi, sonuçların yorumlanması ve makalenin son halinin gözden geçirilmesidir (%40).

Çıkar Çatışması: Yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Etik Beyanı: Bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde belirtilen kurallara uyulduğunu ve “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler”e dayalı hiçbir işlem yapmadığımızı beyan ederiz. Aynı zamanda tüm yazarların çalışmaya katkıda bulunduğu, yazarlar arasında herhangi bir çıkar çatışmasının bulunmadığını, tüm etik ihlallerde tüm sorumluluğun makale yazarlarına ait olduğunu beyan ederiz.

Etik Kurul İzni: Araştırmada etik kurul iznine ihtiyaç duyulmamıştır.

Yazma Yardımı için Yapay Zeka Kullanımı: Çalışmada yapay zeka kullanılmamıştır.

Kaynakça

- Anggara, Y. D. (2013). *The effectiveness of guided writing in improving the students' writing ability of the eighth grade students*. Department of English Language Education Faculty of Language and Art.
- Arıcı, U. ve Ungan, S. (2008). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatım çalışmalarının bazı yönlerden değerlendirilmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (20), 317-328.
- Ashman, A., Wright, S., Conway, R. & Fazey, N. (1994). Developing the metacognitive skills of academically gifted students in mainstream classrooms. *Roeper Review*, 16(3), 198-204.
- Bayat, N. (2020). Yazma modelleri. N. Bayar, H. Ülper, D. Yaylı, G. Çetinkaya ve B. Aslandağ (Ed.), *Yazma ve eğitimi* (s. 16). Anı Yayıncılık.
- Bayram, Y. ve Erdemir, A. (2006). Amasya'daki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin imla kurallarını kullanma düzeyleri üzerine bir değerlendirme. *Milli Eğitim Dergisi*, (171), 140-155.
- Belet, D. ve Yaşar, Ş. (2007). Öğrenme stratejilerinin okuduğunu anlama ve yazma becerileri ile Türkçe dersine ilişkin tutumlara etkisi. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 3(2), 69-86.
- Cavkaytar, S. (2010). İlköğretimde yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde yazma süreci modelinden yararlanma. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(10), 133-139.
- Coşkun, E. (2009). Yazma eğitimi. A. Kırkılıç ve H. Akyol (Ed.), *İlköğretimde Türkçe öğretimi* (s. 49-91). Pegem Akademi.
- Dunigan, J. (2008). *Classroom authoring guided writing*. Teachers Created Resources.
- Eggen, P. & Kauchak, D. (2012). *Strategies and models for lecturers: Teaching content and thinking skills*. Pearson Education.
- Flower, L. ve Hayes, J. (1981). A cognitive process theory of writing. *College Composition and Communication*, 32(4), 365-387.
- Fountas, I. C. & Pinnell, G. S. (2001). *Guiding readers and writers Grades 3-6: Teaching comprehension, genre, and content literacy*. Heinemann.

- Gibson, A. S. (2012). *Guided writing*. Strategy Guided Series Teaching Writing.
- Göçer, A. (2016). *Yazma eğitimi* (2. baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Hayati, A. (2006). *Yeni programa uygun Türkçe öğretim yöntemleri*. Kök Yayıncılık.
- Holdich, C. E. & Chung, P. H. (2003). A computer tutor to assist children develop their narrative writing skills: Conferencing with Harry. *International Journal of Human-Computer Studies*, 59(5), 631-669.
- Karadağ, Ö. (2013). Yazma eğitimi: Kuram, uygulama, ölçme ve değerlendirme. H. Güzel ve H. Karatay (Ed.), *Türkçe öğretimi el kitabı* (s. 221-260). Pegem Akademi.
- Karatay, H. (2011). Süreç temelli yazma modelleri: Planlı yazma ve değerlendirme. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* (s. 21-43). Pegem Akademi.
- Karatay, H. (2015). Süreç temelli yazma modelleri: 4+1 planlı yazma ve değerlendirme modeli. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* (s. 37). Pegem Akademi.
- Maltepe, S. (2006). Türkçe öğretiminde yazılı anlatım uygulamaları için bir seçenek: Yaratıcı yazma yaklaşımları. *Dil Dergisi*, (131), 55-56.
- Martaniri, N. L., Ayu, N. N. & Sastaparamitha, J. (2020). The effect of guided writing strategy in writing skill. *Yavana Bhasha Journal of English Language Teaching*, 3(2), 44-56.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2019). *Türkçe öğretim programı*. MEB Yayınları.
- Oczkus, D. L. (2007). *Guided writing: Practical lesson powerful*. Heinemann.
- Oğuz, B. ve Aydın, İ. (2016). Ortaokullarda çalışan Türkçe öğretmenlerinin öğrenme alanlarına ilişkin. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 11(14), 479-508.
- Oğuz, B. ve Doğan Kahtalı, B. (2020). Yazma stratejilerine yönelik bir derleme çalışması ve stratejilerin yazma becerilerine etkisi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(14), 121-137.

- Parsons, S. (2001). *Bookwise 4 teacher's guide*. Nelson Thornes Ltd.
- Primary National Strategy. (2007). *Improving writing with a focus*. Department for Schools and Families.
- Sağırlı, M. (2022). Yazmaya hazırlık, yazma ve yazı biçimine ilişkin birinci sınıf yazma temel dil becerisi kazanımlarının Türkçe Dersi Öğretim Programında (2019) yer alan açıklama ve örnekler ile yeterliliği yönünden değerlendirmesi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (31), 371-388.
- Suprihaningrum, J. (2013). *Learning strategies: Theory and practice*. Ar-Ruzz Media.
- Tekşan, K. (2001). *Yazılı anlatımı geliştirmede ön hazırlığın etkisi*. [Yayımlanmamış doktora tezi]. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Temizyürek, F. (2003). İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin yazılı anlatımlarının dil gelişimi bakımından incelenmesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 219-231.
- Tyner, B. (2004). Beginning reading instruction and the small-group differentiated reading model. *In Small-group reading instruction* (ss. 1-16). International Reading Association.
- Uçgun, D. (2011). İlköğretim programlarında yazma eğitimi. M. Özbay (Ed.), *Yazma eğitimi* (s. 11). Pegem Akademi.
- Yaylı, D. (2011). Yabancılar Türkçe öğretilimi: Politika, yöntem ve beceriler. D. Yaylı (Ed.), *Yabancı dilde yazma eğitiminde yaklaşımlar* (ss. 71-90). Anı Yayıncılık.